Ἔτος ΙΕ' Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1902 Ἀριθ. 696

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ. χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27 Ὁδὸς Πανεπιστημίου 27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π.μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οἱ Σύλλογοι τῶν Γυναικείων Δικαιωμάτων εἰς τὴν Ἑκατονταετηρίδα τοῦ Οὐγκώ. — Διατί εἶναι μέγας ; — Ὁ Jules Lemaitre περὶ τοῦ Οὐγκώ.—Χορὸς διαβόλων (ὑπὸ δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).—Τὸ Νέον Συμβόλαιον.—Φ'λαι νέαι καὶ παρήλικες (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλη).—Ἀλληλογραφία. Συνταγή. Εἰδοποιήσεις.— Ἡ Συγχώρησις (François Coppée). Ἐπιφυλλίς.

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ VICTOR HUGO

Μαζῆ μὲ τὴν Γαλλίαν καὶ μὲ τὸν κόσμον ὅλον τῶν γραμμάτων ἑώρτασαν καὶ οἱ ἁπανταχοῦ γυναικεῖοι σύλλογοι τῶν δικαιωμάτων τῶν γυναικῶν τὴν μεγάλην ἐπετηρίδα τοῦ ὑπερμάχου τοῦ γυναικείου φύλου.

Ἡμεῖς ἐδῶ συλλόγους γυναικείων δικαιωμάτων δὲν ἔχομεν ἀκόμη, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον,ὅτι μόλις ἤρχισε νὰ ἀνοίγεται ὁ δρόμος διὰ δρᾶσιν ἀνωτέραν τῆς γυναικὸς καὶ νὰ ἐννοῆται τὸ κήρυγμα τῆς ἰσότητος τῶν δύο φύλων. Πρὶν ἐδῶ νὰ ζητήσωμεν δικαιώματα, πρέπει καλὰ νὰ ἐννοήσωμεν ὅλαι αἱ γυναῖκες, ὅτι ἔχομεν ὡραῖα καὶ ὑψηλὰ καθήκοντα καὶ νὰ ἀναδειχθῶμεν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, τόσον μεγάλαι καὶ ἰσχυραί, ὥστε νὰ δικαιούμεθα, ὡς αἱ γυναῖκες ἄλλων ἐθνῶν,νὰ διεκδικήσωμεν καὶ τὰ ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἀπορρέοντα δικαιώματα.

Ἄλλως τε τὸ ἔδαφός μας ἀκόμη τὸ πολιτικὸν δὲν εἶναι ἀρκετὰ ὁμαλὸν καὶ ἀρκετὰ στερεόν, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ στηρίξωμεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κτηθεῖσαν ἤδη δύναμίν μας. Ἀφοῦ εἰς τὸ ἔδαφος αὐτοῦ ὀλισθαίνουν ἀκόμη οἱ ἄνδρες, πῶς ἠμπορεῖ νὰ στηριχθῆ ἀσφαλῶς καὶ νὰ δράσῃ ἐπωφελῶς ἡ γυνή;

Τὸ πολιτικόν μας οἰκοδόμημα στηρίζεται, δυστυχῶς ἀκόμη, εἰς πολύ, πολὺ ἀρχέγονα θεμέλια. Καμμία πρόληψις ἀπὸ τὰς παλαιὰς δὲν ἔχει καταρριφθῆ διὰ τοὺς πολιτευομένους μας, καμμία ἰδέα νέα, γενναία, μεταρρυθμιστικὴ δὲν ἐφάνη νὰ ἐκυοφορήθη ὡς τώρα εἰς τὴν κεφαλὴν παντὸς ἀρχηγοῦ ἢ ὑπαρχηγοῦ ἢ καὶ ἁπλοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου μεγάρου στρατιώτου.

Τὸ γυναικεῖον ζήτημα εἶναι δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς κυρίους πρᾶγμα ἄγνωστον, πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἢ ἀγνοοῦν καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ δὲν τὸ ἔκριναν ἄξιον νὰ τοὺς ἀπασχολήσῃ ἕως τώρα. Οἱ πλεῖστοι τὸ ἀγνοοῦν ἐντελῶς. Καὶ ὅταν ἀκόμη ὡς πατέρες θυγατέρων καθ' ἡμέραν ὑποβάλλονται εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ Ταντάλου, εἴτε περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς των, εἴτε περὶ τῆς ὑπάρξεώς των, εἴτε περὶ τῆς τιμῆς των ἂν πρόκειται, δὲν εἰμποροῦν νὰ ἐννοήσουν, νὰ ἀντιληφθοῦν, νὰ σκεφθοῦν ἀκόμη, ὅτι τὸ καθεστὸς εἶναι ἄδικον,εἶναι ἀνανδρον, εἶναι ἐπιζήμιον καὶ καταστρεπτικόν, καὶ ὅτι εἰς αὐτοὺς ἀπόκειται νὰ τὸ μεταβάλλουν, νὰ τὸ μεταρρυθμίσουν, νὰ τὸ διορθώσουν.

Ὄχι ! ὡς οἱ κοχλίαι τοῦ Αἰσώπου σφυρίζουν καὶ αὐτοί, ὅταν ἀκούσουν νὰ γίνεται λόγος διὰ γυναικεῖα ζητήματα καὶ ἐνῶ τά σπίτια των καίονται, μειδιοῦν καὶ ἀστεΐζονται, ἐκλαμβάνοντες τὰς φλόγας τῆς πυρκαϊᾶς ὡς πυροτεχνήματα, ὑπὸ τὰ ὁποῖα, φεῦ ! ἀργὰ ἢ γρήγορα θάπτεται ὅλη ἡ ἡσυχία καὶ ἡ εὐτυχία καὶ ἡ ἁρμονία τῆς οἰκογενειακῆς των ζωῆς.

Αἱ γυναῖκες λοιπὸν ἔχομεν καθῆκον νὰ τοὺς ἐξυπνήσωμεν ἀπὸ τὸν λήθαργον, νὰ ἀποτινάξωμεν τὴν ἀδράνειάν των, νὰ ἠλεκτρίσωμεν τὰ νεῦρά των, νὰ θερμάνωμεν καὶ ζωογονήσωμεν τὴν ψυχὴν καὶ τὰ πνεύματά των. Ἰδοὺ τὸ πρῶτον καὶ μεγάλον καθῆκόν μας. Ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθώσωμεν νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ἀλλάξωμεν πολλὰς ἰδέας μας, καὶ νὰ ἀπαρνηθῶμεν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τῆς ματαιότητος καὶ ἀδρανείας καὶ ἐπιπολαιότητος. Πρέπει νὰ

ἀφυπνισθῶμεν ἡμεῖς πρῶται καλά, νὰ ζήσωμεν τὴν ζωὴν τῆς ἀληθείας, τὴν ζωὴν τῶν εὐγενῶν καὶ ὡραίων ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν, τὴν ζωὴν τῆς αὐτοθυσίας καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως.

Ἐὰν μὲ τὰς πολλὰς ἀτελείας τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς, καὶ μὲ τὰ ψεύδη καὶ τὰς ὑποκρισίας συχνὰ κατώρθωσαν αἱ γυναῖκες ὅ,τι ἠθέλησαν, διατί θὰ εἶναι ἀσθενεῖς καὶ ἀνίσχυροι μὲ σύμμαχον τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην; Καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μὲ ἐν νεῦμα των λησμονοῦν ὅλα καὶ καταθέτουν εἰς τοὺς πόδας των κάθε ὅπλον, θὰ ἀντισταθοῦν ἆρά εἰς τὸ νεῦμα αὐτό, ὅταν πρόκειται περὶ τῆς σοβαρᾶς καὶ εὐγενοῦς φάσεως τῆς ζωῆς, ὅταν πρόκειται περὶ τοῦ καλοῦ ὅλων;

Ὑπὸ τοιούτους ὅρους θὰ ἀφυπνισθῇ βεβαίως καὶ εἰς τὴν ψυχὴν κανενὸς ἰδικοῦ μας Βάρδου τῆς ποιήσεως τὸ αἴσθημα τῆς πρὸς τὴν γυναῖκα δικαιοσύνης καὶ θὰ τονισθῇ καὶ ἀπὸ τὸν ἰδικόν μας, τὸν ἀληθινὸν Παρνασσόν, εἰς τὸν ὁποῖον τόσον ἐπρωτοστάτησεν ἡ γυναικεία σοφία καὶ ἡ γυναικεία δύναμις, κανὲν σάλπισμα θριαμβευτικόν, κανὲν ἐμβατήριον ἐμπνευσμένον, τὸ ὁποῖον νὰ συνταράξῃ τὰς ψυχὰς καὶ νὰ ἐξυπνίσῃ τὰ πνεύματα. Τότε θὰ ἀποκτήσωμεν καὶ ἡμεῖς κανένα Victor Hugo, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος ἀποθεώσεώς του θὰ ἀστράψῃ καὶ θὰ βροντήσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἡ ὁποία εἶναι μία καὶ ἡ αὐτὴ δι' ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ θὰ μᾶς τείνῃ τὴν χαλυβδίνην χεῖρά του διὰ νὰ στηριχθῶμεν ἐπ' αὐτῆς καὶ θὰ λακτίσῃ καὶ κατασυντρίψῃ τὰ παλαιὰ εἴδωλα, τὰ ὁποῖα τόσον ἐγήρασαν καὶ τόσον εὑρίσκονται ἀπὸ τώρα ἠκρωτηριασμένα καὶ ἀποσκελετωμένα.

Καὶ εἰς τὴν φωνήν του αὐτὴν θὰ τρέξουν τότε ὅλοι οἱ νέοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ οἱ μὴ μολυσμένοι ἀπὸ τὸ μικρόβιον τῆς πλάνης. Καὶ ἀντὶ ἑνὸς κ. Δελακοβία δειλοῦ ἀγορευτοῦ τοῦ «Παρνασσοῦ», ὁ ὁποῖος ἄγνωστον ἂν ἀπὸ πεποιθήσεως ἢ ὑπὸ πνεύματος καινοτομίας εἰσηγήθη καὶ ἐδῶ τὰς ὑπὲρ τοῦ δικαίου τῆς γυναικὸς ἀρχάς, θὰ ἔχωμεν ἀπὸ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ βήματος ἄνδρας πολιτικοὺς, ὑψοῦντας τὴν ὡραίαν σημαίαν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος τῶν δύο φύλων.

ΔΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑΣ

Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ εἰς τὴν δρᾶσίν του τὴν πολυσύνθετον δίδει μίαν εἰκόνα πλήρη καὶ τελείαν ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἐννοεῖ ὄχι μόνον ὅλον τὸ κάλλος καὶ ὅλην τὴν ποίησιν τῆς δημιουργίας, ἀλλ' ὁ ὁποῖος ἀφίνει τὴν χώραν καὶ τὰς αἰθερίας κορυφὰς τῶν Παρνασσῶν διὰ νὰ ταχθῇ ἀγωνιστὴς ἀκούραστος εἰς τὸ πλευρὸν ὅλων τῶν ἀδικημένων.

Εἰς τὴν περὶ αὐτοῦ κρίσιν του, ἣν δημοσιεύομεν σήμερον ὁ Jules Lemaitre ἐρωτᾷ διατὶ εἰς αὐτὸν αἱ ἐξαιρετικαὶ αὐταὶ τῆς ἀθανασίας τιμαί, καὶ συζητεῖ τὴν ὑπεροχήν του ὡς ποιητοῦ, ὡς δραματικοῦ συγγραφέως, ὡς μυθιστοριογράφου, ὡς pensenr καὶ ἐξερευνητοῦ ἰδεῶν.

Θὰ ἑτολμοῦσαμεν νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὸν ἐπιφανῆ κριτικόν, ὅτι αἱ τιμαὶ τῆς ἀθανασίας ἀπονέμονται εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν συγκεντρώνοντα εἰς τὴν ὕπαρξίν του, εἰς τὴν δρᾶσιν τὴν ἀρκετὰ πολυκύμαντον, ὅλας τὰς μεγάλας ἰδέας τοῦ αἰῶνος, ὁ ὁποῖος ἔληξε πρὸ ὀλίγου, ἐὰν ὄχι εἰς αὐτὸν τὸν μιουργὸν πολλῶν ἐξ αὐτῶν.

Ἡ φιλολογικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1830, ἡ κατ' ἀρχὰς σον πολεμηθεῖσα καὶ ἔπειτα ἐπιβληθεῖσα καὶ κυριαρχήσα εἶναι ἔργον καθαρῶς ἰδικόν του. Καὶ μαζῆ μὲ τὴν ἐπα στασιν τῶν γραμμάτων καὶ τῆς ποιήσεως ὁ Victor Hu ἀσπάζεται τόσας ἄλλας ἐπαναστάσεις καὶ τείνει τὴν πα τοδύναμον χεῖρά του εἰς ὅλους ὅσοι ἔχουν ἀνάγκην νὰ στ ριχθοῦν κάπου διὰ νὰ ἀνεγερθοῦν.

Εἶναι ὁ μόνος ποιητὴς τοῦ αἰῶνος, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ ἐξή εἰς τὰ πλέον ἀπρόσιτα ὕψη τοῦ λυρισμοῦ, ἂν καὶ ἐνεστάρκω εἰς ἑαυτὸν αὐτὸν τὸν λυρισμόν, δὲν ἠρκέσθη μόνον νὰ ψ τὴν γυναῖκα, ὡς πλάσμα κόσμων ἰδανικῶν καὶ αἰθερίων, ἀλ μὲ ἀποφασιστικότητα ἀναμορφωτοῦ καὶ δικαιοκρίτου ἐψ δισε τὰ ἀέρινα πτερὰ τῶν λυρικῶν οὐτοπιῶν τῶν ἄλλων ἐβροντοφώνησε μὲ τὴν θείαν καὶ κεραυνοβόλον φωνήν π μὲ τὴν ὁποίαν δὲν ἐδίσταζε καὶ τὸν θεὸν ἐνίοτε νὰ προκα αἱ γυναῖκες ἔχουν δικαιώματα, διότι εἶναι ἄνθρωποι ἡμεῖς.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης αἱ λέξεις δικαιώματα γυν κῶν ἀπὸ οὐτοπίας, διὰ τὴν Γαλλίαν τοὐλάχιστον μετεβλ θησαν εἰς ἰδέαν πραγματοποιήσιμον. Καὶ ὁ Λαμαρτῖνος ὁ Musset καὶ ὁ Ρακίνας καὶ ὁ Κορνήλιος ἠσχολήθησαν βαίως πολὺ μὲ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ οὔτε τὴν ἠγάπησαν ἄνθρωπον, οὔτε τὴν ἐθεώρησαν ὡς κοινωνικὸν παράγον παρημελημένον καὶ ἐγκαταλελειμμένον. Ἡ Georges Sa καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς υἱὸς τὴν συμπαθοῦν περισσότερ ὁ τελευταῖος μάλιστα καὶ εἰς τὸ μυθιστόρημα καὶ εἰς δραμά του ὑψώνει ὑπὲρ αὐτῆς φωνὴν διαμαρτυρίας, ἀλ μεθ' ὅλα αὐτὰ μένει πάντοτε ὁ Λατῖνος τῶν παλαιῶν συν θειῶν ὁ βροντοφωνήσας τὸ ἀντιχριστιανικὸν Tue la ὁ ἀν γνωρίζων δύο εἰδῶν ἠθικὸν νόμον καὶ δύο εἰδῶν δικαιω ματα καὶ καθήκοντα.

Ο JULES LEMAITRE ΠΕΡΙ ΤΟΥ VICTOR HUGO

Ὁ Jules Lemaitre, ὁ θεωρούμενος ἐπίσης αὐθεντικὸς κ μέγας κριτικὸς ὅσον καὶ ὁ Jarcey, δὲν εἶναι γεναιότερος τ του εἰς τὰς κρίσεις του περὶ τοῦ Victor Hugo. Ἀφοῦ μίαν μακρὰν κριτικὴν ἀνάλυσιν τοῦ ποιητικοῦ ἔργου τοῦ Hu ἀποφαίνεται ἄνευ ἐνδοιασμοῦ, ὅτι οὗτος εἶναι κατώτερος κ τοῦ Musset καὶ τοῦ Lamartine, ὅτι ἡ ποίησίς του μὲ νὰ εἶναι πομπώδης καὶ εὔγλωττος καὶ πλουσία εἰς εἰκόν καὶ φῶς καὶ ζωὴν καὶ μεταφοράς, δὲν ἔχει οὔτε βάθος, οὔτ ψυχήν, οὔτε ἰδέας, ἐξανίσταται κατὰ τῆς Κυβερνήσεως κ τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου, διότι ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν γενεθλί τοῦ Victor Hugo, ἡ Γαλλικὴ Κωμῳδία ἔδωκε δωρεὰν εἰς κοινὸν μίαν μεταμεσημβρινὴν παράστασιν καθ' ἣν ἐπαίζετ ὁ Ruy Blas.

«Ὥστε, (λέγει ὁ Jules Lemaitre), ἔκαμαν διὰ τὸν Victo Hugo ὅ,τι δὲν ἔκαμαν οὔτε διὰ τὸν Corneille, οὔτε διὰ τ Racine, οὔτε διὰ τὸν Molière. Αὐτῶν τὰς ἐπετηρίδας ἑορ τάζουν κατὰ τὸμᾶλλον ἢ ἧττον καλά, ἀλλὰ δωρεὰν παρα στάσεις δὲν ἐδόθησαν δι' αὐτούς. Ἤδη ὁ Victor Hugo ἦτ

μόνος τοῦ ὁποίου τὸ φέρετρον ἐξετέθη εἰς προσκύνημα ὑπὸ ὁ Arc de Tromphe, ὁ μόνος, ὁ ὁποῖος ἐτάφη εἰς τὸ Πάν εον, ὁ μόνος τοῦ ὁποίου τὰ μετὰ τὸν θάνατον ἐκδοθέντα ργα εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἀπαγγελθοῦν δημοσίᾳ εἰς τὴν Γαλ κὴν Κωμῳδίαν.

«Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι εἰς τὰ ὄμματα τῶν κυβερνώντων μας Victor Hugo κατέχει ἰδιαιτέραν θέσιν εἰς τὴν φιλολογίαν τι εἶναι ὁ ἐθνικὸς ποιητής, ὁ μέγας, ὁ μοναδικός, ὅτι ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι ἄλλος ὡς αὐτός.

«Ἐ! λοιπόν, ὄχι! δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι δὲν εἶναι παρὰ μονον αὐτός! Εἶναι μεγάλη ἀδικία ἐπὶ τέλους! Διατὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ ἰδιαίτεραι τιμαί! Διατὶ αὐτὴ ἡ ἐκτὸς ὁρίων ἀθα σία! Πρὸς ποῖον οἱ ὑπερβολικοὶ αὐτοὶ θαυμασμοί; Πρὸς τὸν δραματικὸν συγγραφέα; πρὸς τὸν λαϊκὸν ἐργάτην τῶν γραμμάτων; πρὸς τὸν ποιητήν, πρὸς τὸ σοφόν; πρὸς τὸν ἄν θρωπον;

***

«Ὄχι ἴσως πρὸς τὸν δραματικὸν συγγραφέα. Εἰς τοῦτο ὅλοι περίπου θὰ εἴμεθα σύμφωνοι. Ὅσον θαυμασίως στιχο πλεγμένον καὶ ἐὰν εἶναι τὸ θέατρόν του καὶ ὅσην εὐχαρίστη σιν καὶ ἂν μᾶς προξενῇ ἡ ἀνάγνωσίς του, δὲν δικαιολογεῖ ὅμως τοιαύτας ἐκτάκτους τιμάς. Εὐθὺς ὡς δοκιμάσῃ τις τὸ θέατρόν του ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ θελήσῃ νὰ δώσῃ σάρκα εἰς τὰς ψυχρὰς καὶ πομπώδεις αὐτὰς χιμαίρας, τὰ δράματα τοῦ Hugo ἠχοῦν τόσον ψεύτικα, ὥστε κάμνει οἶκτον νὰ τὰ ἀκούῃ κανείς. Ἢ μᾶλλον ἂς εἴπωμεν τὴν λέξιν, σκοτίζουν τὸ κοι νὸν ὡς καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων.....

«Ὡς δραματικὸς ποιητὴς μᾶλλον ὁ Mu-set θὰ εἶχε δικαιώματα εἰς ἐπισήμους ἐπετηρίδας. «*Il ne fant jurer de rien*» «*On ne badine pas avec l' amour*» καὶ ὅλον σχεδὸν τὸ θέατρον τοῦ Musset μᾶς συγκινεῖ καὶ μᾶς ἐνδιαφέρει κατὰ πολὺ διάφορον τρόπον ἀπὸ τὴν Marie Tudor καὶ τὸν Hernani. Εἶναι ἄλλως τε καταφανὲς ὅτι πρὸ τοῦ τέλους τοῦ αἰῶνος τὰ δράματα τοῦ Victor Hugo θὰ μένουν μόνον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ θεάτρου ὡς παράδοσις.

***

»Ἑορτάζουν λοιπὸν μὲ τόσον ἰδιαιτέρας τιμὰς τὸν λαϊκὸν συγγραφέα ; Ναί ! ὁ λαὸς ἔχει κἄπως ἀναγνώσει τὴν Παναγίαν τῶν Παρισίων καὶ τοὺς Ἀθλίους, μεθ' ὅλας τὰς μακρολογίας καὶ τὰ παραγεμίσματά των! Ἀλλὰ l' Homme qui rit καὶ τὸ Ἐννενῆντα τρία νομίζετε ὅτι τὰ ἐδιάβασαν; Ἀπὸ τὴν ὁριστικὴν πλέον διάσπασιν κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα τοῦ κοινοῦ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων, οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς δὲ ἦσαν παρ ἡμῖν δημοτικοὶ παρὰ σπανίως καὶ εἰς ἐκτάκτους μόνον περιστάσεις..... Ὅ,τι δὲ ὑπάρχῃ ἔξοχον εἰς τὸν ποιητὴν τῶν Contemplations εἶναι ἀρεταὶ καλλιτεχνικαί, τὰς ὁποίας τὸ κοινὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ κρίνῃ διότι τοῦ διαφεύγουν.....

***

«Ὥστε ἀναμφιβόλως —ἔστω καὶ ἂν ὁ λαὸς δὲν ἐννοῇ καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ποιησίν του— πρὸς τὸν ποιητὴν ἀπευθύνονται αἱ τιμαὶ αὐταί, τῶν ὁποίων κανεὶς ἄλλος δὲν ἐκρίθη ἕως τώρα ἄξιος,... Καὶ ὅμως ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ποιηταὶ μεγάλοι καὶ ἡ ὑπεροχή του δὲν ἐπιβάλλεται ἄλλως τε εἰς ὅλα τὰ πνεύματα μὲ τὴν ἀδιαφιλονείκητον δύναμιν τῆς βεβαιότητος. Εἶναι ζήτημα αἰσθημάτων καὶ γνωμῶν ὑποκείμενον εἰς συζητήσεις καὶ ἀμφιβόλους κρίσεις τῶν πολλῶν.

«Ὅ,τι ἔχῃ ἰδιαίτερον εἶναι ἡ ἀντίληψίς του τῶν ὑλικῶν πραγμάτων μὲ τόσην ἔντασιν, ὥστε νὰ φθάνῃ μέχρις ἀλλοφροσύνης· εἶναι τὸ δῶρον τῆς ἐκφράσεως, ἡ ἐπινόησις τῶν εἰκόνων καὶ τῶν συμβόλων εἰς βαθμὸν ἀμίμητον, εἶναι τέλος ἡ τέχνη τῆς συναθροίσεως τῶν ἤχων, τῆς διευθύνσεως τῶν ρυθμῶν τῆς ἀναπτύξεως τῆς ποιητικῆς περιόδου εἰς βαθμόν, ὥστε νὰ ἐνθυμίζῃ τὴν ἐνορχήστρωσιν συμφωνιῶν καὶ συνάτων.

«Ἀλλ' ὁ Masset ἔχει κραυγὰς πάθους ἐξισουμένας πρὸς ὅλα αὐτὰ—καὶ μίαν τρυφερότητα μίαν χάριν, ἓν πνεῦμα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀτελείωτος μαγεία. Ὡς πρὸς τὸν Λαμαρτῖνον δὲ τί ὡραιότερον ἀπὸ τοὺς ὡραίους του στίχους, τοὺς τόσον διαυγεῖς καὶ ἐν ταυτῷ τόσον ὑγιεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν κἄτι τὸ ἐμπνευσμένον τὸ ἐλεύθερον, οἱ ὁποῖοι ρέουν μὲ τόσον μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐντελῶς θείαν εὐκολίαν. Ὁ ποιητὴς αὐτὸς ὁ μέτριος ἐργάτης τῆς ῥίμας, ἔχει στροφάς, πρὸ τῶν ὁποίων τὸ πᾶν ὠχριᾷ, διότι εἶναι αὐταὶ μόναι ποιήσεις...

«Ἀλλ' ἴσως ἀξίζει τοιαύτην ἐπίσημον λατρείαν ὁ Hugo ὡς ἄνθρωπος τῆς σκέψεως καὶ ἐπινοητὴς ἰδεῶν ; Οἱ θερμότεροί του θαυμασταὶ δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ τὸ ὑποστηρίξουν. Δὲν εἶναι περισσότερον φιλόσοφος τοῦ Musset καὶ εἶναι ὀλιγώτερον τοῦ Λαμαρτίνου.....

ΧΟΡΟΣ ΔΙΑΒΟΛΩΝ

Ἀπὸ πολὺ ὥρα ἔχουνε χτυπήσει τὰ μεσάνυχτα καὶ ἡ γειτονιὰ ὅλη εἶναι ἥσυχη καὶ κοιμισμένη· ξάφνου ταράζει τὴν ἡσυχία τῆς νύχτας ἀσυνήθιστη ταραχὴ καὶ βλέπω μέσα ἀπ' τὸ κλειστὸ παράθυρό μου νὰ περνάῃ πάνου στὴν κορφὴ τοῦ τοίχου τῆς πλαϊνῆς μάντρας σειρὰ ἀπὸ ὄντα φανταστικὰ μὲ ξανθὰ καὶ μαῦρα μαλλιά, ξανεμομένα ἄλλα ντυμένα μὲ κατακόκκινα φορέματα καὶ ἄλλα μὲ κατάμαυρα μὲ παράξενες μορφὲς καὶ πολὺ παράξενα στολίδια νὰ πηδᾶνε μὲ ἀπίστευτη ἐλαφράδα καὶ νὰ τρέχουνε στὴ γειτονικὴ κλιματαριά, ἡ ὁποία ἂν καὶ ἤτανε χειμῶνας, σᾶν μὲ μαγικὸ φύσιμα εἶχε γεμίσει φύλλα καὶ βλαστάρια ὁλόδροσα καὶ κατάχρυσα καὶ μαῦρα σταφύλια. Ὅλοι πήγαιναν πρὸς τὸ μέρος τῆς κλιματαριᾶς καὶ γύριζαν μεγάλα κλαριὰ στὰ φοβερὰ χέρια τους, μὲ τὰ θεόρατα νύχια, φορτωμένα μὲ σταφύλια καὶ ἔτσι μὲ τὸ ἕνα χέρι κρατῶντας τοὺς καρποὺς τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐθυμίας καὶ μὲ τὸ ἄλλο ὁ ἕνας τὴν μακριὰ οὐρὰ τοῦ ἄλλου καὶ κουνῶντας μὲ ἰδιαίτερο τρόποτὰ κέρατά του, ὥστε νὰ χτυπᾶνε σᾶν καστανιέτες, ξαναπέρασαν πάνου στὴν κορφὴ καὶ ἤρθαν καὶ στάθηκαν στὴν ἀπέναντι πλατεῖα.

Ἐκεῖ ἑνώθηκαν μαζῆ τους ἄλλα φάσματα ἀσπροφορεμένα ποῦ θὰ ἔλεγε κανεὶς πῶς εἴχανε τὴ φόρμα γυναῖκας καὶ ἄρχισαν τὸ χορὸ καὶ ἡ μουσικὴ τῶν κεράτων τους τοὺς συνώδευε στὰ παράξενα πηδήματά τους. Χόρευαν μὲ λύσσα καὶ μὲ ἄγρια χαρὰ ὥρα πολὺ καὶ ἔβλεπες μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας ἄλλοτε νὰ φαίνωνται κεφάλια χωρὶς σώματα καὶ ἄλλοτε σώματα χωρὶς κεφάλια, ἄλλοτε πάλι λάμπανε ὁλομόναχα δύο φοβερὰ μάτια καὶ ἄλλοτε δύο χέρια ἑνωμένα φαί-

νονταν πῶς φοβέριζαν τοὺς ὁλόγυρά συντρόφους τους καὶ τὸ θέαμα ὅσο πήγαινε καὶ γίνονταν φοβερώτερο. Τὴν ὥρα αὐτὴ ἀνοίχτηκε μιὰ μυστικὴ τρύπα στὴ μέση τῆς πλατείας καὶ φάνηκε μέσα ἀπ' ἕνα σύγνεφο καπνοῦ ὁ ἀρχηγός τους μὲ τὴν ἀπαίσια ὄψη του, καὶ τὰ κατακόκκινα μικρὰ μάτια του τὰ μεγάλα νύχια του, τὰ κάτασπρα καὶ σουβλερὰ δόντια του, μ' ἕνα τούμπανο κρεμασμένο στὸ λαιμὸ νὰ τοὺς προσκαλῇ γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουνε τὸ χορὸ κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, στὰ μαῦρα βασίλειά του, ὅσο ὁ βασιλεὺς τῆς ἡμέρας θὰ κάθουνταν στὸ θρόνο του.

Εἰρήνη Νικολαΐδου

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΝ

Ὅλη αὐτὴ ἡ ἀρκετὰ δυσάρεστος οἰκογενειακὴ σκηνὴ δὲν ἠμπόδισε τὴν οἰκογένειαν Δέλβου νὰ πορευθῇ ἀκριβῶς τὸ μεσημέρι εἰς τὸ μέγαρον Δούκλ, καὶ νὰ φάγουν μὲ πολλὴν ὄρεξιν. Τὰ κορίτσια πολὺ λαίμαργα, ὡς ὅλα τὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα καὶ διὰ νὰ φάγουν ἀκόμη πρέπει νὰ ζητήσουν ἄδειαν καὶ κουρασμένα ἀπὸ τὸ στερεότυπον menu τοῦ ξενοδοχείου ἐθεώρουν μεγίστην ἀπόλαυσιν ἐν καλὸ γεῦμα, ὅταν μάλιστα ἦτο τῆς περιωπῆς τῶν γευμάτων τοῦ Δούκλ, ἀρτυμένον μὲ πολλὰ γλυκὰ καὶ σπανίους ἐκλεκτοὺς καρπούς.

Ὁ Δέλβος μόνον παρεπονεῖτο, διότι οἱ οἰκοδεσπόται δὲν ἔπιναν κρασὶ καὶ μόνος αὐτὸς ἐστενοχωρεῖτο νὰ πίνῃ χωρὶς συντροφιάν. Τὴν ἡμέραν ὅμως ἐκείνην τὸν ἐσυντρόφευσεν ἡ πενθερά του, ἡ ὁποία ἐνθουσιασμένη διὰ τὴν ὑποδοχὴν ὅπου τῆς εἶχε γίνει ἀπὸ τοὺς λαμπροὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους, ἐννοοῦσε νὰ συμπληρώσῃ τὴν εὐτυχίαν της εἰς τὸ ἐκλεκτὸν γεῦμα, δοκιμάζουσα καὶ ὅλα τὰ κρασιὰ καὶ καταλήγουσα εἰς τὴν Champagne, εἰς τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πάντοτε ἰδιαιτέραν προτίμησιν.

Ἀναμφιβόλως ἡ κοκώνα Κατίγκω πρὸ πολλῶν, πολλῶν χρόνων δὲν εἶχεν αἰσθανθῆ τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν ἀπελάμβανε τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Καὶ δὲν ἐδίστασε περὶ τὸ τέλος τοῦ γεύματος, ὅταν ἡ Champagne ἄρχισε νὰ θερμαίνῃ τὴν κεφαλήν της καὶ νὰ τὴν κάνῃ πλέον εὐάισθητον καὶ πλέον διαχυτικήν, νὰ ὁμολογήσῃ τοῦτο εἰς τὸν κ. Δούκλ, δεξιᾷ τοῦ ὁποίου εἰς τὴν τιμητικὴν θέσιν ἐκάθητο. Ἡμεῖς ἡ γυναῖκες εἰς τὴν Πόλι, εἴχεν εἰπεῖ, εἴμεθα δυστυχισμένες. Οἱ ἄνδρες μας εἶναι σοβαροὶ, αὐστηροὶ μαζῆ μας, παράξενοι, πολὺ παράξενοι. Ἔπειτα ἐγὼ μητέρα τόσων παιδιῶν ἐβασανίσθηκα πολὺ ὡς ποῦ νὰ τὰ μεγαλώσω. Τρία κορίτσια! ξέρετε τί θὰ 'πῇ γι' ἀνθρώπους τῆς ἰδικῆς μας τάξεως τρία κορίτσια. Νὰ τὰ βγάλω στὸν κόσμο, νὰ τὰ ὑπανδρέψω, μὲ πατέρα παράξενον, 'ποῦ κανεὶς γαμπρὸς δὲν τοῦ ἄρεσε, ποῦ τοῦτος τοῦ βρωμοῦσε καὶ κεῖνος τοῦ 'μύριζε, ὡς που ἐπὶ τέλους. . . καὶ ἡ κοκκώνα Κατίγκω ἔρριψεν ἕνα βλέμμα λοξὸν εἰς τὸν Δέλβον καὶ ἀνεστέναξεν. Ἤτο 'σὰν νὰ ἔλεγε : νὰ ποῦ κατηντήσαμε· καὶ ἔπειτα ἀντιληφθεῖσα, ὅτι ἡ κόρη της ἀπὸ ἀντικρὺ, ὡς ἐννοοῦσα τί νὰ ἔλεγε, τὴν ἐκεραυνοβολοῦσε μὲ τὰ βλέμματά της, ἐστράφη πρὸς τὴν ἄλλην της κόρην, καὶ συνεχίζουσα τὸ ἐπὶ τέλους, εἶπε : μᾶς ἔμεινε καὶ αὐτή, ἂν καὶ εἶναι ἡ καλλήτερή μου κόρη. Δηλαδὴ ἔχει ἀκόμη καιρὸν, μὰ εἶναι δύσκολη τόσον δύσκολη.

Ὁ Δούκλ μὲ πολλὴν καλωσύνην ἤκουσε τὰς ἐκμυστηρεύσεις τῆς κοκκώνας Κατίγκως καὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ συνεμερίζετο τὴν θλῖψίν της. Ἀλλ' εἰς τὴν τελευταίαν φράσίν της φυσικώτατα ἠρώτησε : δύσκολη εἰς τί ; Ἔχει δύσκολον χαρακτῆρα ; περίεργον! ἐνῶ φαίνεται τόσον καλὴ ἡ κόρη σας. Καὶ εἰς τί καταγίνεται ; Τί ἐσπούδασε ;

Εἰς τί νὰ καταγίνεται, κοπέλλα αὐτή; Μὲ βοηθεῖ εἰς τὰς φροντίδας τοῦ σπιτιοῦ.

Μόνον εἰς αὐτὸ καταγίνεται ; ἠρώτησεν ὁ Δούκλ ἔκπληκτος. Γι' αὐτὸ εἶναι δύσκολος ὁ χαρακτήρ της, κυρία. Πῶς θέλετε μία κυρία εἰς τὴν ἡλικίαν της νὰ μὴν ἔχῃ κανένα προορισμὸν ἡ ζωὴ της. Φυσικὰ στενοχωρεῖται. Πρέπει νὰ ἐργασθῇ, κυρία, νὰ ἐργασθῇ. Εἴτε μὴ θὰ πάθῃ ἡ ὑγεία της.

Ἡ κοκκώνα Κατίγκω ὁλοκόκκινη, μὲ τὴν ὑπερηφάνειάν τῆς προσβληθείσης φναριώτισσας, ἐκύταζε μὲ βλέμμα περιφρονητικὸν ἀπὸ 'πάνω ὡς κάτω τὸν Γιάγκη ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶχε τολμήσει νὰ ὁμιλήσῃ περὶ ἐργασίας τῆς κόρης της· καὶ ἔπειτα ψυχρὰ, μὲ τὸ ὕφος τὸ ἐπίσημον, τὸ ὁποῖον ἐλάμβανε ὁσάκις ἤθελε νὰ θέσῃ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν ἄλλων τοὺς φραγμοὺς τῆς ἀρχοντιᾶς της, ἀπήντησε: Ἡ κόρη μου δόξα σοι ὁ Θεὸς, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐργασθῇ. Ἀλλὰ καὶ νὰ εἶχε θὰ εὕξευρε νὰ ἀποθάνῃ ἀρχόντισσα παρὰ νὰ γίνῃ δουλεύτρα.

Ὁ Δούκλ, ὁ ὁποῖος ἀντελήφθη τὴν αἰφνιδίαν μεταβολὴν τῆς συνομιλητριάς του, ἐννόησεν ὅτι κάποια παρεννόησις εἶχε συμβῇ, τὸ δουλεύτρα δὲ ἐκεῖνο τὸν ἐφώτισεθ ἐντελῶς.

Ἀλλὰ, κυρία, καὶ ἡ κόρη μου τότε εἶναι δουλεύτρα· καὶ ὅμως δόξα σοι ὁ Θεός, ὡς εἴπετε, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐργάζεται.

Ὅταν καὶ ἡ Ἔμμα μου θἄχῃ δικό της σπιτικὸ, ἂς δουλέψῃ, εἶπεν ἡ κ. Μεμιδὼφ, πάντοτε ψυχρά.

Μὰ ἡ κόρη μου ἐργάζεται καὶ πληρώνεται, ἀπήντησεν ὁ Δούκλ. Στέλλει ἀνταποκρίσεις εἰς ἐφημερίδας καὶ κερδίζει ἀπὸ 1000—2000 φρ. τὸν μῆνα.

Ἡ κοκκώνα Κατίγκω εἶχε μείνει μὲ τὸ στόμα ἀνοικτό. Ἔβλεπε τὸν Δούκλ καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ὀνειρεύεται. Ἔπειτα ὡς νὰ ἀνεκάλυψενἐπὶ τέλους τὸ ἐλατήριον τοῦ ἐξευτελισμοῦ αὐτοῦ τῆς γυναικὸς τοῦ ἐγγόνου της, ἀπήντησεν: Αἴ βέβαια. Ἐπειδὴ ἐπῆρεν ἄνδρα πτωχόν, δὲν θὰ θέλῃ νὰ σᾶς ἐπιβαρύνῃ.

Λᾶθος, κυρία μου, ἀπήντησεν ὁ Δούκλ. Ἡ κόρη μου ἐργάζεται πρὸ δύο χρόνων. Ἀφότου ἤρχισε νὰ ταξειδεύῃ. Τὰς ἐντυπώσεις της ἀπὸ τὰ ταξείδια της τὰς ἔστειλε πάντοτε εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ ἔτσι ἔμαθε νὰ κερδίζῃ τὸ ψωμί της. Ἀλλ'ἐπειδὴ τὸ ψωμὶ αὐτὸ δέντῆς ἔλειπε καὶ ὁ πατέρας της ἠμποροῦσε νὰ τῆς τὸ δίδῃ πάντοτε πρώτης ποιότητος καὶ συνοδευόμενον μὲ ὅ,τι ἄρτυμα ἤθελεν, ἡ κόρη μου κερδίζει ψωμὶ δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν. Ὁ ἄνδρας της τὴν εὑρίσκει διὰ τοῦτο πλέον λατρευτὴν καὶ ξέρετε τί δῶρον τῆς ἔκαμε διὰ τὸν γάμον της : θὰ τὸν παρακαλέσω νὰ σᾶς τὸ εἰπῇ ὁ ἴδιος.

Νίκο, εἶπε δυνατώτερα ὁ κ. Δούκλ, ἡ μάμμη σου ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τί πολύτιμον δῶρον ἔκαμες εἰς τὴν Ἄνναν;...

Ὁ μικρὸς Κοκὸς ἐπετάχθη ἀπὸ τὴν θέσιν του : Ἐμένα θέλετε νὰ πῆτε, ἠρώτησεν.

— Ὄχι· τὸν Νῖκο.

Νὰ τὸ εἰπῶ ἐγώ ; ποῦ τόσο τὴν ἐλυπήθηκα τὴν Ἄνναμας, εἶπε τὸ παιδί :

Πές το, πές το σύ, Baby, εἶπεν ἡ Ἄννα, ἡ ὁποία ἐννοοῦσε ὅτι ὁ μικρὸς ὑπέφερεν, διότι οἱ ἰδικοί της δὲν τῆς εἶχαν χαρίσει πολύτιμα στολίδια.

Κάτι χιλιάδες dollars διὰ τοὺς πτωχοὺς τοῦ ἀνθρακωρυχείου, εἶπε τὸ παιδὶ μὲ ἀδημονίαν. Σὰν νὰ ἦταν ἡ Ἄννα φιλανθρωπικὸν κατάστημα.

Ὅλοι ἤρχισαν νὰ γελοῦν διὰ τὴν εὐφυΐαν τοῦ μικροῦ, ὁ Παλβίδης δέ, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο μεταξὺ τῆς Ἄννας καὶ τῆς Ἔμμας, ὅλος ὑπερηφάνεια ἐστράφη πρὸς τὴν Ἔμμαν. Βλέπεις, τῆς εἶπε, τί θαυμάσιο παιδὶ γινεται ;

Μεγαλοφυΐα, θὰ γίνῃ μεγάλος ἄνθρωπος, εἶπεν ἡ Ἔμμα. Νὰ μὴ τὸν φέρῃς στὴν Πόλι, σιὸρ Μιχαλάκη. Ἐγὼ ἀπὸ μικρὸ τὸ ἔλεγα, πῶς ἦταν ἔκτακτο παιδί, εἶπεν ἡ Ἔμμα. Καὶ νὰ σοῦ πῶ σιὸρ Μιχαλάκη, 'στὴν ζωὴ τῆς μητέρας ἕνας λόγος ποῦ ἀπεφάσισα τὸ ταξείδι αὐτὸ ἦταν καὶ ὁ Κοκὸς μας. Ἔχετε τώρα δρὸ χρόνια νὰ τὸν φέρετε στὴν Πόλι.

Ὁ μικρὸς εἶχε πάρει θάρρος ἀπὸ τὴν εὐθυμίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε σκορπίσει εἰς ὅλους ἡ εὐφυολογία του καὶ ἐξηκολούθησε : Μήπως καὶ ὁ Μπαμπᾶς της δὲν τῆς χάρισε καὶ 'κεῖνος ἑκατὸν χιλιάδ. δόλαρς γιὰ τὸ Ἄτυλο τῶν μικρῶν παιδιῶν;

Σὰν νὰ ἦταν καμμιὰ γρηά, καὶ φροντίζουν ὅλοι γιὰ τὴν ψυχή της, εἶπεν ὁ Δέλβος εἰς τὴν γυναῖκά του, χαμηλοφώνως τόσον, ὥστε νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἀπὸ τὸν Λάϊν, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ δὲν ἤξευρεν ἑλληνικὰ εἶχεν ἐννοήσει ὅμως ἀπὸ ὅσα ἐκ τῶν λεγομένων τοῦ εἶχε μεταφράσει ἡ Ἄννα, ὅτι ἀπεδοκίμαζαν τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα εἶχε λάβει ἡ νεόνυμφος.

Θὰ εἶναι συνήθεια Ἀμερικανική, εἶπεν ἐπὶ τέλους κατορθώσασα νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν ἔκπληξίν της ἡ κοκκώνα Κατίγκω.

Ὁ Λάϊν ἐσηκώθη. Ἐγέμισε τὸ ποτήρι του νερὸ καθαρὸ καὶ τείνων αὐτὸ εἰς τὴν Ἄνναν, εἶπεν εἰς κακὴν γαλλικὴν γλῶσσαν. Πίνω εἰς ὑγείαν σου, νύμφη ὡραία, ἡ ὁποία εἰξεύρεις νὰ κάμνῃς διάκρισιν μεταξὺ τῶν ματαίων καὶ ἀχρήστων καὶ τῶν ὡραίων καὶ χρησίμων δώρων. Δὲν φέρω πρόποσιν ὡς ἱερεὺς τὴν στιγμὴν αὐτὴν, ἀλλ' ὡς φίλος. Καὶ ὡς τοιοῦτος πίνω εἰς ὑγείαν καὶ τοῦ νεαροῦ ἀνδρός σου, ὁ ὁποῖος ἀνετράφη ἀπὸ τόσον ὑπέροχον μητέρα, ὥστε νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ αἰσθήματα ὅμοια μὲ τὰ ἰδικά σου.

Δὲν εἶναι ἀμερικανικὴ ἡ συνήθεια νὰ μοιράζουν οἱ εὐτυχισμένοι εἰς τὰς ἐπισήμους στιγμὰς τῆς εὐτυχίας των βοηθείας καὶ συνδρομὰς εἰς τοὺς πτωχούς, ὡς ἐκατάλαβα, ὅτι εἶπεν ἡ κυρία πρὸ ὀλίγου. Ἔχομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν Ἀμερικὴν γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι μὲ τὴν τιμὴν τῶν διαμαντικῶν του ἠμποροῦσαν νὰ σώζουν ἐπὶ χρόνια κάθε ἡμέραν τὴν ζωὴν ἑνὸς δυστυχοῦς. Καὶ ὅμως δὲν τὸ κάμουν. Εἶναι συνήθεια χριστιανική, συνήθεια, τὴν ὁποίαν ἔχουν ὅλαι αἱ μεγάλαι καρδίαι, συνήθεια τὴν ὁποίαν σύ, φίλη μου, ἐδιδάχθης ἀπὸ τὸν χριστιανὸν πατέρα σου καὶ σύ, φίλη μου, ἀπὸ τὴν χριστιανὴν μητέρα σου. Καὶ σύ, μικρέ μου, εἶπεν ὁ Λάϊν διδάξου ἀπὸ τὴν κόρην αὐτὴν, ἡ ὁποία σὲ ἀγαπᾷ σὰν παιδί της ὅτι πράγματα πολύτιμα δὲν εἶναι τὰ μαργαριτάρια καὶ τὰ διαμάντια, ἀλλ' ἡ ἀγάπη καὶ ἡ καλωσύνη. Ἐνθυμοῦ τὰ δῶρα τοῦ γάμου, τὰ ὁποῖα χθὲς ἐδόθησαν εἰς τὴν φίλην σου καὶ ὅταν μίαν ἡμέραν νέος καὶ σὺ, εὐτυχισμένος καὶ πλούσιος ἔλθῃ ἡ στιγμὴ τοῦ γάμου σου μὴν ἐκλέξῃς γυναῖκα, ἡ ὁποία θὰ προτιμήσῃ τὰ διαμάντια σου ἀπὸ τὰ δῶρα σου διὰ τοὺς πτωχούς.

Ὁ μικρὸς ἠσθάνθη ὡς κάτι νὰ τοῦ ἔκαιε τὰ μάτια, τόσον ἐλυπήθη καὶ τόσον ἕνας ἀκούσιος λυγμὸς τοῦ ἀνέβαινεν ἕως τὸν λαιμόν. Ἡ μητέρα του λοιπὸν, ἡ ὁποία ἀγαποῦσε τὰ διαμάντια καὶ τὰ μαργαριτάρια δὲν ἦτο καλὴ γυναῖκα, ἐσυλλογίζετο. Καὶ τὸ ἰδικόν του δῶρον πρὸς τὴν Ἄνναν τὸ ὁποῖον ἔβλεπεν ἀντάξιον τῆς νεότητος καὶ τῆς εὐμορφιᾶς της, δὲν ἦτο λοιπὸν τῆς ἀρεσκείας της!

Ἐνῶ ἡ Ἄννα καὶ ὁ Νῖκος ἔτειναν τὰ ποτήρια των καὶ εὐχαριστοῦσαν τὸν Λάϊν διὰ τὰ ὡραῖα λόγια του, τὸ μικρὸν ὁρφανὸν, ἐψιθύριζε σιγὰ εἰς τὸν πατέρα του. Εἶναι ἀλήθεια αὐτὰ, ὅπου εἶπεν αὐτός.

Ἡ Ἔμμα, ἡ ὁποία ἀντελήφθη τὴν ἄφωνον τοῦ μικροῦ στενοχωρίαν, διὰ νὰ κολακεύσῃ καὶ τοῦ πατρός του καὶ αὐτοῦ τὴν ἀδυναμίαν ἀπήντησε σιγανά. Αὐτὸς εἶναι παππᾶς, καὶ οἱ παππάδες πάντα γιὰ τοὺς πτωχοὺς μιλοῦν· τὸ δῶρόν σου εἶναι ὡραιότερον ἀπὸ ὅλα καὶ ἂν τὸ ἐλάμβανα ἐγω, θὰ ἤμουν ἡ περὶ εὐτυχισμένη τοῦ κόσμου.

Ἡ κοκκώνα Κατίγκω ἔβλεπε μὲ κουρασμένα καὶ βαρειὰ ἀπὸ τὴν Ghanpgne 'μάτια τὸν Λάϊν, ἐνόσῳ ὡμιλοῦσε· ὅταν ἐτελείωσεν ἡ φαναριώτισσα ἔκαμεν ἕνα μορφασμὸν ὑπερτάτης περιφρονήσεως, ἐκίνησε τοὺς ὤμους καὶ βλέπουσα τὴν σύζυγον τοῦ ἱερέως κατάλευκα ἐνδεδυμένην, χωρὶς ὅμως κανένα στολισμὸν μεγάλης ἀξίας, ἐψιθύρισεν εἰς τὸν ἔγγονόν της, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο κοντά της. Ὅσα δὲν φθάνει ἡ ἀλεποῦ...

Ἀλλ' ἀμέσως μετανοημένη, διότι ἐννόησεν ὅτι καὶ ὁ νέος εἶχε τὰς ἰδίας ἰδέας, ἐπρόσθεσε : δηλ. δὲν πολυκατάλαβα καὶ τί εἶπε γιατὶ 'μιλεῖ τόσο φρικτὰ γαλλικά. Ἀλλὰ δὲν νομίζω δὰ πῶς πρέπει νὰ καταργηθοῦν καὶ τὰ πολύτιμα στολίδια ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ τὸ ἀντίτιμό τους νὰ μειράζωμεν εἰς τοὺς πτωχούς.

Δὲν τὸ νομίζετε σεῖς καὶ μαζῆ μὲ σᾶς ἡ περισσότερες γυναῖκες, εἶπεν ὁ νέος. Ἀλλ' ἡ κυρία ἐκείνη ὅσα δίδει διὰ τοὺς πτωχοὺς ἂν τὰ εἶχε εἰς διαμάντια καὶ μαργαριτάρια δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ τὰ σηκώνῃ ἐπάνω της.

Ἡ κοκκώνα Κατίγκω ἠτένιζε τώρα μὲ μειδίαμα ὑπερτάτης ἀγάπης τὴν κ. Λάϊν. Ὅλοι αὐτοὶ, ἐσκέπτετο μέσα της εἶναι λοιπὸν μεταλλεῖα χρυσοῦ. Καλλίτερα νὰ τοὺς ἔχῃ κανεὶς φιλους. Ποιὸς ξέρει ἴσως ἅμα μάθῃ ὅτι ἡ Ἔμμα μου δὲν ἔχει προῖκα καὶ γι' αὐτὸ δὲν παντρεύεται, μᾶς βοηθήσῃ.....

ΝΕΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΗΛΙΚΕΣ ΦΙΛΑΙ

Τελευταίως εἰχονόμιλήσει περὶ τῆς σπουδαίας φίλης ἡ ὁποία εἶνε θησαυρὸς εἰς ὁποιανδήποτε ἐποχὴν τοῦ βίου καὶ ἂν εὑρίσκεται καὶ διὰ πᾶσαν περίστασιν. Ἀλλ' ὅλα της τὰ τέκνα ἡ

φύσις δὲν προικίζει ἐκ γενετῆς μὲ σπουδαιότητα· ἡ νεαρὰ ἡλικία δέ, ἢ μᾶλλον ἡ ἀνομοιότης τῆς ἡλικίας γίνεται ἐνίοτε πρόσκομμα εἰς τὴν φιλίαν.

Εἰς τὰ μαθητικὰ ἔτη αἱ φίλαι εἶνε σχεδὸν συνομήλικες, ἀργότερα ὅμως ἀποκτᾷ τις καὶ φίλας νεωτέρας ἢ γεροντοτέρας. Τὰς νεωτέρας θὰ περιβάλλωμεν βέβαια διὰ στοργῆς διὰ φιλικῆς ἀγάπης, ἐνῷ τὰς γεροντοτέρας ἐκτὸς τοῦ φιλικοῦ σεβασμοῦ πρέπει νὰ φέρωμεν τὸν ὀφειλόμενον πρὸς τοὺς χρόνους των σεβασμόν. Πρέπει νὰ συμβιβάζωμεν τὸν μὲν μετὰ τοῦ δέ, χωρὶς οὔτε τοῦ πρώτου ἡ τρυφερότης νὰ ἐλαττωθῇ οὔτε τοῦ δευτέρου ἡ βαρύτης νὰ ἐκλείψῃ.

Μὴν περιφρονῶμεν ἐντούτοις τὴν φιλίαν τῆς νεωτέρας ἡλικίας πρῶτον διότι εἰς τὰς φιλίας αὐτὰς βλέπομεν διαφόρους εἰκόνας τοῦ παρελθόντος μας, καὶ δεύτερον διότι ἐπ' αὐτῶν σπουδάζομεν καὶ ψυχολογοῦμεν τὴν νεωτέραν γενεάν. Συμβαίνει δὲ ἐνίοτε τὴν πεῖραν τὴν ὁποίαν στεροῦνται οἱ τρυφεροὶ χρόνοι ν'ἀναπληροῖ ἡ κρίσις· ἀλλὰ καὶ τὸ ἐναντίον ἐὰν συνέβαινε, ἡ ἔχουσα τὴν πεῖραν θὰ ὠφελεῖται ἐκ τοῦ μαθήματος ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν γεροντοτέρων φίλων ὧν τὴν φιλίαν θὰ ἀγαπᾷ. Ἐνδεχόμονον εἶναι νὰ παρατηρήσωμεν συχνὰ ἓν λεπτὸν μειδίαμα εἰς τὰ ρόδινα τῆς νεαρᾶς φίλης χείλη, εἰς σημεῖον ἀποδοκιμασίας τῶν ἰδεῶν· μὴ προσβληθῶμεν πολὺ διὰ τοῦτο· Ἄς τὸ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν ἀπειρίαν της. Θὰ δοκιμάσῃ πολλάκις μεγάλην δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ τὴν πείσωμν διὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα καλῶς γνωρίζομεν ἐνῷ ἐκείνη εἰς τὰ νέφη, τὰ ὁποῖα θὰ ταξειδεύῃ ἡ νεανικὴ καὶ ἄπειρος τοῦ κόσμου φαντασία της νομίζει ὅτι ἀκούει φωνὴν ξένην, ὅλως διάφορον τῆς ἰδικῆς της, ἡ ὁποία τῆς λέγῃ ὅτι ὁ κόσμος δι' αὐτὴν εἶναι ἄλλος καὶ θὰ φαίνεται ἀμετάπειστος· τοῦτο δὲν εἶναι ἐπιμονή. Ὅταν ὁ μέγας διδάσκαλος χρόνος τῆς ἀφαιρέσῃ μίαν πρὸς μίαν τὰς χρυσᾶς πτερωτὰς ἐλπίδας, αἱ ὁποῖαι πετοῦν ὡς χρυσαλίδες ἐαριναὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, ὅταν τῆς φανερώσῃ τὴν πικρὰν τῆς πείρας ἀλήθειαν δὲν θὰ εἶναι πλέον ὁποία εἶναι ἐπίμονος καὶ ἀμετάπειστος· καὶ ἡμεῖς πολλὰς τῶν γεροντοτέρων μας φίλων ἰδέας θὰ εὑρίσκωμεν παραδόξους καὶ δὲν θ' ἀσπαζώμεθα αὐτὰς ὡς ἀντιθέτους τῶν ἰδεῶν μας.

Διὰ τῆς γλυκύτητος κερδίζομεν πάντοτε τὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ τὴν ἀφοσίωσιν· ἐνῷ τὸ ἐπιβλητικὸν προστατευτικὸν ὕφος ἀντὶ νὰ συσφίγξῃ τοὺς δεσμοὺς τῆς φιλίας τοὺς χαλαρώνει· ἡ φιλικὴ παραίνεσις μεταβαλλομένη εἰς δεσποτικὴν διαταγὴν προσβάλλει καιρίως τὴν φιλίαν. Εἰς τὴν νεαρὰν φίλην δὲν πρέπει νὰ βλέπωμεν τὴν ἄπειρον τῆς σήμερον, ἀλλὰ τὴν σπουδαίαν κυρίαν τῆς αὔριον ὁποίαν αὐτὴ βλέπει ἑαυτὴν εἰς τὰς ἐλπίδας της. Ἐνδεχόμενον νὰ εἶναι ἐκ φύσεως λογικὴ πραεῖα ἀνεκτική, νὰ ἐννοῇ τὸ συμφέρον της καὶ ἀκούῃ μετ' εὐλαβείας τὴν φιλικὴν φωνήν, ἀλλὰ πολὺ πιθανὸν καὶ νὰ συμβαίνῃ τὸ ἐναντίον χωρὶς νὰ στερῆται μολαταῦτα πολλῶν ἄλλων χαρίτων νομίζῃ ἤδη ἑαυτὴν ἐφωδιασμένην διὰ τὴν παλαίστραν τῆς ζωῆς. Μὴν φανῇ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἡ κρίσις σφάλλουσα περισσότερον τῆς ἰδικῆς της θὰ τὴν κερδίσωμεν διὰ τῆς πρᾳότητος.

Ὑπὸ πολλὰς καὶ διαφόρους μορφὰς θὰ τύχῃ νὰ ἴδωμεν αὐτὴν σήμερον φαιδράν, πλήρη ἐλπίδων καὶ πεποιθήσεων περὶ τῆς ἀτομικῆς της ἀξίας, αὔριον μελαγχολικὴν ἀπηλπισμένην διὰ τὸ πρῶτον πρόσκομμα τὸ ὁποῖον ἀπήντησεν· εἰς ἓν ζήτημα καλήν, γλυκεῖαν, διότι συμφωνοῦν αἱ ἰδέαι μας, εἰς ἄλλο ἐπαναστατικήν, ψυχράν, διότι δὲν θέλομεν ὅ,τι θέλῃ. Τοῦτο εἶναι φυσικὸν καὶ ἑπόμενον ἀφοῦ καὶ ἡ μεγάλη μήτηρ φύσις δὲν ἐτελείωσεν εἰσέτι δι' αὐτὴν τὸ ἔργον της, οὔτε τὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν συνεπλήρωσε, οὔτε τὴν ὡρίμανσιν τοῦ χαρακτῆρός της ἐξεδήλωσε. Ἐκείνη βαίνει ὑπομονητική, ἐμμέτρως εἰς τὸ μέγα της ἔργον ἔχουσα τὸν χρόνον βοηθόν. Ἡ νέα φίλη ἀπομακρύνεται καὶ ἐπανέρχεται ἀφ' ἑαυτῆς. Πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε εὐπρόσδεκτος, διότι ἡ διαφορὰ τῆς παρουσιάζει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πρόσωπον διδασκάλου ὄχι πάντοτε φιλικόν, εἰς τὸ ὁποῖον ὅσον καὶ ἂν ἀφοσιοῦται, ὅσον καὶ ἂν ἐμπιστεύεται τρέφει πάντοτε καὶ μικρὰν ὑπόνοιαν ἀμφιβολίας. Ὅταν ὅμως τὴν νεαρὰν ἄπειρον κόρην τῆς σήμερον διαδεχθῇ αὔριον ἡ ὥριμος κυρία, ὅταν τὴν θέσιν τοῦ τρελλοῦ γέλωτος λάβῃ τὸ γλυκὺ καὶ σοβαρὸν μειδίαμα, ὅταν τὰ ἀναδύοντα καὶ καταδύοντα ζωηρὰ βλέμματα, τὰ βυθιζόμενα εἰς τὸ ἄπειρον ἀπλανῆ, ὡς νὰ ζητοῦν εἰς κόσμους μυστηριώδεις ξένον καὶ καινοφανές τι νὰ παρουσιάσουν καὶ τὸ μυστήριον τοῦ μέλλοντος νὰ ἴδουν, ἀντικαταστήσῃ τὸ λάμπον, τὸ βαθὺ βλέμμα, τότε εὑρίσκομεν εἰς τὴν νεαρὰν φίλην τὴν μεγάλην φιλικὴν καρδίαν, τὴν ὁποίαν διεπλάσαμεν διὰ τῆς ὑπομονῆς βοηθουμένης καὶ ὑπὸ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πνεύματος· καὶ αὐτὸς εἶναι εἷς ἐκ τῶν λαμπροτέρων στεφάνων τοὺς ὁποίους δίδει ἡ αἰθερία θεὰ φιλία εἰς τὰς πιστὰς ἱερείας της.

Μαρία Πινέλλη

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Η ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

Μέσα στὸ σπίτι—ἕνα μεγάλο σπίτι στὸ δρόμο Delambre ποῦ κάθουνταν πολλοὶ ἐργάτες καὶ ὁ Τώνης Ρόβεκ εἶχε καὶ αὐτὸς μιὰ κάμαρα τώρα ἕξη μῆνες—ὅλες ἐκεῖ μέσα τὸν νόμιζαν γιὰ χῆρο. Καὶ νεοχηρεμμένο μάλιστα, γιατὶ τὸ ἀγοράκι του μαζῆ μὲ τὸ ὁποῖο κάθουνταν, δὲν ἤτανε μεγαλήτερο ἀπὸ ἕξη χρόνων, καὶ ὅμως οὔτε ὁ πατέρας, οὔτε ὁ γυιὸς φοροῦσανε πένθος.

Κάθε μέρα ὁ Τώνης Ρόβεκ, ὁ ὁποῖος ἤτανε στοιχιοθέτης σ' ἕνα τυπογραφεῖο στὴ Λατινικὴ συνοικία, ἔφευγε μαζῆ μὲ τὸν μικρὸ Ἀντριανό του, ὁ ὁποῖος ἀκόμη μισοκοιμότανε, καὶ πήγαινε καὶ τὸν ἄφινε σ' ἕνα γειτονικὸ σχολεῖο. Τὸ βράδυ ἅμα τελείωνε τὴν δουλειά του ἤρχουνταν καὶ τὸν ἔπερνε, ἔπειτα, περνῶντας ἔπερνε, ἀπὸ τὰ μαγαζειά ὅ,τι εἶχε ἀνάγκη γιά τὸ δεῖπνο, σὰν καλὴ νοικοκυρὰ καὶ γύριζε σπίτι του, ὅπου ἔμενε μαζῆ μὲ τὸν μικρό του ὡς τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ.

Ἡ γειτόνισσες τὸν λυπόντουσαν αὐτὸ τὸ δύστυχο πατέρα ποῦ τόσο νέος, μόλις σαράντα χρόνων, ἤτανε πάντοτε τόσο λυπημένος καὶ τόσο ὠχρός, καὶ λέγανε:

—Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ξαναπαντρευτῇ. Καὶ βέβαια θὰ βρῇ πολὺ εὔκολα ἕνα καλὸ κορίτσι, τὸ ὁποῖο θὰ ἤθελε νὰ γίνῃ γυναῖκά του καὶ μητέρα τοῦ παιδιοῦ του. . Εἴδατε πόσο εἶνε περιποιημένο τὸ παιδάκι του.., Οὔτε ξεσκισμένο, οὔτε λερωμενο... Ἄνθρωπος ταχτικός, αὐτὸ τὸ βλέπει κανεὶς ἀμέσως. Φαίνεται πῶς θὰ κερδίζῃ καμμιὰ δεκαριὰ δραχμὲς τὴν ἡμέρα.

Πολλοὶ θέλουνε νὰ τὸν γνωρίσουν. Συνήθως δὲν εἶνε δύσκολον νὰ σχετιστοῦνε οἱ γείτονες μέσα στὰ λαϊκὰ αὐτὰ μεγάλα σπίτια, ὅπου ζοῦνε σχεδὸν ὅλοι μαζή. Ἀλλὰ ὁ Τώνης εἶχεν ἕνα ἰδιαίτερο τρόπο νὰ χαιρετάῃ τὸν κόσμο καὶ ἤτανε πάντα πολὺ προφυλακτικός, ὥστε τοὺς ἔκοβε τὸ θάρρος ποῦ εἶχανε.

Κάθε Κυριακὴ καὶ ὁ πατέρας καὶ ὁ γυιὸς καθαροντυμένοι πήγαιναν περίπατο. Τοὺς συναντοῦσαν στὸ Μουσεῖο, στὸ Βοτανικὸ κῆπο, Τοὺς εἶχανε ἀκόμη δεῖ πρὶν ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ φαγιοῦ νὰ κάθωνται σ' ἕνα μικρὸ καφενεῖο τῆς γειτονιᾶς, ὅπου ὁ Τόνης ἔκανε τὴ θυσία καὶ ἔπερνε ἕνα ποτηράκι ἀψένθυ, ἐνῷ ὁ Ἀντριανὸς στὸ πλάϊ του κύτταζε τὶς ἐφημερίδες μὲ τὶς ζωγραφιές·

—Ὄχι κυράδες μου—ἔλεγε στὶς γειτόνισες ἡ πορτιέρισσα—αὐτὸς ὁ χῆρος δὲν θὰ ξαναπαντρευτῇ. Τὴν περασμένην Κυριακὴν τὸν ἀπήντησα σὲ μιὰ δεντροστοιχία τοῦ νεκροταφείου Montparnasse, ἐκεῖ βέβαια θὰ εἶνε θαμένη ἡ γυναῖκά του... Ἔκανε μεγάλη λύπη σ' ὅποιον τὸν ἔβλεπεν αὐτὸν καὶ τὸ ὀρφανό του... Βέβαια θὰ τὴν λάτρευε τὴ γυναῖκά του... Ἴσως εἶνε πρᾶμμα σπάνιο, ἀλλ' ὑπάρχουνε τέτοιου εἴδους ἄνθρωποι.

Ἀλλοίμονο ! ναὶ ὁ Τώνης Ρόβεκ ἀγαποῦσε περιπαθῶς τὴν γυναῖκά του καὶ δὲν μποροῦσε νὰ παρηγορηθῇ ποῦ τὴν ἔχασε. Μονάχα δὲν ἤτανε χῆρος.

Ὦ ! ἡ ἱστορία του εἶνε πολὺ ἁπλῆ καὶ λυπητερή.

Ἐργατικός, εὐσυνείδητος, ἀλλὰ ὄχι πολὺ ἐπιτήδειος, κατώρθωνε ἔπειτα ἀπὸ πολὺ καιρὸ νὰ κερδίζῃ τόσα, ὥστε νὰ ζῇ ὑποφερτά, καὶ γιὰ αὐτὸ δὲν εἶχε σκεφτῆ νὰ παντρεφτῇ πρὶν ἀπὸ τὰ τριάντα χρόνια. Ἤθελε νὰ πάρῃ μιὰ κόρη φρόνιμη, ἡ ὁποία ὅπως καὶ αὐτὸς νὰ εἶχε γνωρίσει τὴ δυστυχία. Ἀλλ' ἡ ἀγάπη δὲν κάνει αὐτὲς τὶς σκέψεις, καὶ ὁ Τώνης τρελλάθηκε γιὰ μιὰ ὥμορφη πουλίτρα λουλουδιῶν δέκα ἐννέα χρόνων, ἡ ὁποία δὲν συλλογίζουνταν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν ὠμορφιά της καὶ τὴν τουαλέτταν της. Ὁ Τώνης εἶχε μερικὲς οἰκονομίες ἀκριβῶς ὅσα εἶχε ἀνάγκη γιὰ νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ σπίτι του καὶ ἔτσι παντρεύτηκε τὴν Κλεμεντίνη καὶ στὴν ἀρχὴ ἤτανε πολὺ εὐτυχισμένοι. Πόσο ἀγαπιόντουσαν ! Εἶχανε δύο κάμαρες στὸ πέμπτο πάτωμα, στὸ βουλεβάρτο Port-Royal, μ' ἕνα μικρὸ μπαλκονάκι ἀπ' ὅπου ἔβλεπον ὅλο τὸ Παρίσι. Κάθε βράδυ ὁ Τώνης Robek ἅμα τέλειωνε τὴ δουλιά του στὸ τυπογραφεῖο πήγαινε καὶ ἔπερνε τὴ γυναῖκά του ἀπὸ τὸ ἐργαστῆρι της καὶ γύριζαν χαρούμενοι καὶ εὐτυχισμένοι στὸ μακρυνὸ σπιτάκι τους. Ζούσανε πολὺ ἀγαπημένοι καί εὐτυχισμένοι ὡς τὸν καιρὸ ποῦ ἔξαφνα ὁ μικρὸς Felix τους, τὸν ὁποῖο εἶχανε στὴν παραμάννα στὸ Margeneg πέθανε ἑνὸς χρόνου ἀπὸ σπασμούς. Δὲν πέρασε ὅμως πολὺς καιρὸς καὶ ἡ γέννησις τοῦ μικροῦ Ἀντριανοῦ τοὺς παρηγόρησε. Αὐτὸν ἡ μητέρα ἠθέλησε νὰ θρέψῃ μονάχη της. Ἄφησε τὸ ἐργαστήρι καὶ ἔπερνε δουλειὰ σπίτι της, κέρδιζε βέβαια τὰ μισὰ μὰ πάντα μποροῦσε νὰ ντύνεται καλούτσικα καὶ νὰ κάνῃ τὴν κυρία τραβῶντας τὸ μικρὸ ἀμαξάκι τοῦ παιδιοῦ της στὸ περιβόλι τοῦ Λουξεμβούργου. Ὁ Τώνης δούλευε ὁ δύστυχος γιὰ τέσσαρες γιὰ νά προφθάσῃ τὰ ἔξοδα τοῦ σπιτιοῦ καὶ πάλι δὲν τὸ κατώρθωνε καί ἀναγκάζουνταν νὰ χρεώνεται. Ἀφοῦ μεγάλωσε λίγο τὸ παιδὶ τὸ ἔστελναν στὸ ἄσυλο καὶ ἡ μητέρα βρίσκουνταν πολλὲς φορές, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμιὰ δουλειά, στενοχωριότανε στὸ σπίτι καὶ ἄρχισε νὰ πέρνῃ τὴ συνήθεια ἐπικινδύνων περιπλανήσεων στοὺς δρόμους

Ἐνῷ ὁ Τώνης εἶχε γεράσει πρὶν τῆς ὥρας του ἀπὸ τὴ δουλειὰ καὶ ἀπὸ τὶς φροντίδες, αὐτὴ μὲ τὰ εἰκοσιτρία χρόνιά της ἤτανε πάντα τρελλὴ καὶ θαυμασίως ὡραία... ἕνα βράδυ ποῦ γύρισε μαζῆ μὲ τὸ μικρό της, τὸ ὁποῖο εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ ἄσυλο περνῶντας ὁ Τώνης Ρόβεκ ηὗρε πάνω στὸ τσάκι ἕνα γράμμα μέσα ἀπ' τὸ ὁποῖο ἔπεσε καθὼς ἄνοιξε τὸ φάκελλο ἡ ἀρραβῶνα τῆς Κλεμαντίνης. Μ' αὐτὸ τὸ γράμμα τοὺς ἀποχαιρετοῦσε καὶ τοὺς δύο καὶ ζητοῦσε συγχώρηση.

Ὦ ! ρομαντικοί δικασταί, οἱ ὁποῖοι ἀθωόνετε πάντα, μὲ τὴν πρόφασι ὅτι κάνουν τὸ ἔγκλημα εἰς τὴν παραφορὰ τοῦ πάθους, τοὺς συζύγους ποῦ προδίδονται καὶ οἱ ὁποῖοι σκοτώνουν τὶς γυναῖκές τους καὶ τοὺς ἐρωμένους τους, βέβαια θὰ βρῆτε τὸν δυστυχῆ Τώνη πολὺ μεγάλο καὶ ἴσως καὶ δειλό. Ἀλλ' αἰστάνθηκε περισσότερη λύπη ἀπὸ ὀργή. Ἔκλαιγε πολὺ καὶ ὅταν ὁ Ἀντριανός του, τοῦ ἔλεγε: «Ποῦ εἶνε ἡ μαμμά ; θὰ ρθῇ γλήγορα ἡ μαμμά! φιλοῦσε μὲ πάθος τὸ μικρὸ καὶ τοῦ ἀπαντοῦσε : «δὲν ξέρω».

Ἡ Κλεμεντίνη εἶχε φύγει τὶς πρώτες τοῦ Μαΐου. Ὁ Τώνης ὡς τὸ τέλος τοῦ Ἰουλίου πούλησε σχεδὸν ὅλα τὰ ἔπιπλά του γιά νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη του καὶ ἦρθε καὶ κάθισε στὸ δρόμο Delambre θέλοντας νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ συνοικία ἐκείνη· Ἐκεῖ κατοικοῦσε καὶ τώρα μὲ τόση ἀξιοπρέπεια μαζῆ μὲ τὸ ἀγοράκι του καὶ τὸν νόμιζαν ὅλοι χῆρο.

Πρὸς τὸ τέλος τοῦ Σεπτεμβρίου ἔλαβε ἕνα γράμμα ἀπὸ τὴν γυναῖκά του, τέσσαρα φύλλα χαρτὶ γεμᾶτα μὲ λόγια ἀσυνάρτητα, ποῦ ἔλεγαν ὅλη τὴν ἀπελπισία της, τὸ μελάνι ἤτανε πολλὲς φορὲς σβυσμένο ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ὁ ἀγαπημένος της ἕνας νέος ποῦ σπούδαζε γιατρός. εἶχε φύγει ἕξη ἑβδομάδες τώρα γιά νὰ πάῃ νὰ δῇ τὴν οἰκογένειά του καὶ δὲν τῆς εἶχε ξαναγράψει δὲν εἶχε δώσει κανένα σημεῖο ζωῆς. Τὴν εἶχε ἐγκαταλείψει προδόσει καὶ μετανοοῦσε καὶ ζήτησε συγχώρηση. Αὐτὸ ἐλύπησε πολὺ τὸ δυστυχῆ Τώνη, ἀλλ' ἔμεινε ὑπερήφανος καὶ δὲν ἀπήντησε τίποτα. Δὲν εἶχε πλέον καμμιὰ εἴδησι ἀπὸ τὴν Κλεμεντίνη ὡς τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων.

Τὴν ἡμέρα αὐτή, ἀπὸ πολλὰ χρόνια εἶχε τὴ συνήθεια νὰ πηγαίνῃ μαζῆ μὲ τὴ γυναῖκά του ἕνα μικρὸ μπουκέτο, μερικοὺς μενεξέδες μ' ἕνα τριαντάφυλλο στὴ μέση τὸν τάφο τοῦ μικροῦ τους Felix τὸν ὁποῖον εἶχανε θάψει στὸ Montparnasse, γιὰ νὰ τὸν ἔχουνε κοντά τους.

Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Τώνης Robec ἔπρεπε νὰ πάῃ μονάχος μαζῆ μὲ τὸ μικρὸ Ἀντριανό του, καὶ ἅμα ἔφτασε στὴν πόρτα τοῦ νεκροταφείου μὲ ἕνα συνεφιασμένο χειμονιάτικο οὐρανό· ὑπόφερε πάρα πολὺ ἀπὸ τὴν ἐνθύμηση τῆς ἀπούσης.

—Ποῦ νὰ εἶνε τώρα ; συλλογίζουνταν, τὶ νὰ ἔχῃ γίνῃ ;

Ἀλλὰ καθὼς ἔφτασε στὸν τάφο τοῦ Felix τὸν ὁποῖον ηὗρε μὲ κάποια δυσκολία στάθηκε ἔκπληκτος.

Πάνου στὸν τάφο εἶδε τρία τέσσαρα παιχνιδάκια σὰν καὶ ἐκεῖνα ποῦ δίνουνε στὰ μικρὰ καὶ φτωχὰ παιδιά. μιὰ τρουμπέτα, ἕνα καραγκιόζην ἕνα μικρὸ σκυλάκι καθαρό, τὰ ὁποῖα δὲν ἤτανε πολὺ ὥρα ποῦ τὰ εἶχανε βάλλει ἐκεῖ γιατὶ ἤτανε κατακαίνουργια καὶ φαίνουνταν πῶς ἤτανε ἀγορασμένα τὴν ἴδια ἡμέρα.

Ἄχ ! παιχνίδια ! φώναξε ὁ Ἀντριανὸς μόλις τὰ εἶδε.

Ἀλλ' ὁ πατέρας ὁ ὁποῖος εἶδε ἕνα χαρτάκι καρφωμένο πάνω σ' ἕνα παιχνίδι ἔσκηψε τὸ πῆρε καὶ διάβασε αὐτά τὰ λόγια τὰ ὁποῖα ἤτανε γραμμένα μὲ πολὺ γλωστό γράψιμο »Γιὰ τὸν Ἀντριανὸ ἀπὸ τὸν ἀδερφό του Felix, ὁ ὁποῖος τώρα εἶνε στὸν οὐρανό».

Ἔξαφνα αἰσθάνθηκε τὸ γυιό του νὰ μαζευτῇ κοντὰ του καὶ νὰ λέῃ σιγά, σιγά, «Μαμμά !» καὶ λίγα βήματα ποιό πέρα γονατισμένη κοντὰ σὲ ἕνα σωρὸ ἀπὸ κυπαρίσια εἶδε μιὰ γυναῖκα ντυμένη φτωχικά πάρα πολὺ ὠχρά, μὲ τὰ μάτια γεμᾶτα ἀπὸ δάκρυα νὰ τὸν παρακαλῇ μὲ τὰ χέρια ἑνωμένα.

Ὁ Ἰωάννης Ρόβεκ δὲν πιστεύω νὰ συλλογίστηκε τὴν στιγμὴν αὐτήν, ἐκεῖνο ποῦ ἐννοήθηκε τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ δίδαξε μὲ λόγια καὶ μὲ ἔργα τὴν συχώρεση. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν εἶχε καμμιὰ θρησκεία. Ἀλλὰ ἡ καρδιά του δὲν ἤξερε νὰ κρατάῃ θυμὸ καὶ γι' αὐτὸ ἔσπρωξε σιγά, σιγά, πρὸς αὐτὴ τὸ παιδάκι του.

— Ἀντριανέ, τοῦ εἶπε πήγαινε λοιπὸν νὰ φιλήσῃς τὴν μητέρα σου.

Ἅρπαξε τὸ παιδί της καὶ τὸ ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸ καταφυλοῦσε στὰ μαλλιά, ἔπειτα γύρισε πρὸς τὸν ἄντρα της καὶ μὲ μάτια ποῦ κάτι ζήταγαν ἀκόμα, τοῦ εἶπε:

— Πόσο εἶσαι καλός !

Ἀλλὰ ἤτανε πλέον κοντά της καὶ τῆς εἶπε μὲ κάποια πικρα στὴ φωνή.

— Μὴν μιλᾶς... καὶ δῶσέ μου τὸ χέρι σου.

Δὲν εἶνε μακρυὰ ἀπὸ τὸ νεκραταφεῖο ὁ δρόμος Delambre . Ἔκαναν τὸν δρόμο αὐτὸ βιαστικά. Ὁ Τώνης αἰστάνουνταν τὸ χέρι τῆς Κλεμεντίνης νὰ τρέμῃ μέσα στό δικό του. Τό παιδὶ πήγαινε κοντά τους καὶ θαύμαζε τὰ παιχνίδια του.

Ἡ πορτιέρισσα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Τώνη ἤτανε στὴν πόρτα ὅταν φτάσανε.

— Κυρία τῆς εἶπε νὰ ἡ γυναῖκά μου, ἡ ὁποία ἕξη μῆνες τωρα ἤτανε στὴν ἐπαρχία κοντὰ στὴν ἄρρωστη μητέρα της, καὶ τώρα ἔρχεται νὰ καθίσῃ μαζῆ μας.

Καὶ ὅταν ἀνέβηκαν τὴ σκάλα ἀναγκάστηκε νὰ τὴν κρατήσῃ, σχεδὸν νὰ τὴν ἀναιβάσῃ τὴ δύστυχη γυναῖκα γιατὶ ἤτανε ἕτοιμη νὰ λιποθυμήσῃ ἀπο συγκίνησιν καὶ χαρά.

Ὅταν ἔφτασαν στὴν κάμαρά τους, τὴν κάθισε στὴ μοναδική τους πολυθρόνα καὶ τῆς ἔδωκε πάλι τό παιδί της ἔπειτα ἄνοιξε τὸ σερτάρι τοῦ κομοῦ πῆρε ἕνα παληό κουτάκι καὶ ἔβγαλε τὴν ἀρραβῶνα τῆς Κλεμεντίνης, τῆς τὴν πέρασε, στο δάχτυλο καὶ τότε μονάχα χωρὶς νὰ τῆς πῇ μιὰ λέξι πικρὴ γιὰ τὰ περασμένα σιωπηλά, σοβαρὰ μὲ τὴν μεγάλην γενναιότητα τῶν ἁπλῶν ψυχῶν τὴν φίλησε στο μέτωπο γιὰ νὰ τὴν βεβαιώσῃ πῶς τὴν συγχωροῦσεν.

François Coppé

(de l'Academie française κατὰ μετάφρασιν Ει. Νικολαΐδου)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δα Ἐ. Π. Κέρκυραν Δυστυχῶς τοῦ ἐν λόγῳ τόμου λείπουν μερικοὶ ἀριθμοί.—Καν Ε. Στρ. Καλάμας. Μᾶς εἶχαν ἐπιστραφῆ ἐκ τοῦ ταχυδρ. πρὸ 8 ἡμερῶν. Ἤδη ἔχουν ἀποσταλῆ, ὡς ταχυδρ. δέμα. Ἐλπίζω ὅτι ἐλήφθησαν, Καν Π. Κ. Τρ. Μεσολόγγιον. Ἀντὶ τῆς 6ης Ἰαν. ἐξεδόθη τὴν 1ην διὰ νὰ ἀρχίζῃ τὸ ἔτος ἀπὸ τῆς 1ης. Ἐὰν ἐξετάσητε τὸν αὔξοντα ἀριθμ. θὰ ἴδητε ὅτι δέν λείπει φύλλον· Δα Κ. Σ. Δ. Λαμίαν. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστῶ,— Δα Σ. Δ, Μεταξάτσ, Τὸ ζητούμενον φύλλον εἶχε σταλῆ δίς. Συνδρομὴ ἐλήφθη, Εὐχαριστίας,—Καν Δ Βλ Ἰθάκην. Ἐπὶ δύω ἔτη ἐλάβετε τακτικὰ τὸ φύλλον. Λυποῦμαι διὰ τοῦτο.—Δα Μ. Π, Ζυρίχην, Ἐλήφθησαν μετὰ καλῆς ἐπιστολῆς σας, Μυρίας εὐχαριστίας δι' ἐγκαρδιωτικοὺς λόγους, 4 φρ. ὑπόλοιπον εἰς τὴν διάθεσίν σας, Γράφω προσεχέστατα Καν Α. Β, Καλαμας, Ἐσημειώθη, Φύλλα ἀπεστάλησαν, Συνδρομαί σας κατεβλήθησαν πρό τινος αἱ καθοστερούμεναι τοῦ 1900 καὶ 1901 Ἡ τοῦ 1902 δὲν κατεβλήθη, Ἐξετάσατε σχετικὰς ἀποδείξεις—Καν Π. Ἀγ, Κ Ἰθάκην, Δρ, 10 ἀντίτιμον καθιστ, συνδρ, ἐλήφθησαν, Εὐχαριστοῦμεν, Ξαν Ο, Γ Chemblauga, Ἐπιστολή σας μετὰ φρ, χρ, 24 ἐλήφθη Εὐχαριστοῦμεν διότι ἀμέσως ἀπηντήσατε εἰς τελευταίαν μας. Ἀποδείξεις σας ἀποστέλλονται. — Καν Χρ, Ζ, Κάϊρον, Ἐπιστολή σας μὲ φρ, χρ. 24 ἐλήφθη Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς, Ἀποδείξεις ἀποστέλλονται. Γράφομεν. — ΚανΕἰ, Οἰ, Χαλκίδα δρ, 35 ἀντίτιμον 10 ἀντιτύπων Χειραφετημένης ἐλήφθη, Θερμὴν εὐγνωμοσύνην δι' εὐγενῆ φροντίδα,

ΣΥΝΤΑΓΗ

Πουρὲ ἀγγινάρες. Καθαρίζετε τῆς ἀγγινάρες ἀπὸ τὰ φύλλα των ὅλα καὶ βράζετε τῆς καρδιὲς εἰς ζουμὶ κρέατσς. Ὅταν βράσουν καλά, τὰς λυώνετε καὶ περνᾶτε ἀπό τρυπητό. Ἔπειτα προσθέτετε ἕνα καλὸ κομμάτι φρέσκο βούτυρο, ἁλατοπίπερο καὶ ὀλίγο μαϊντανὸ ψιλοκομμένο. Ἔχετε ἰδιαιτέρως γάλα βρασμένον ζεστὸν καὶ ρίπτετε ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἕως ὅτου νὰ ἀναλύσετε τὸ πουρέ σας, ὡς τὸ πουρὲ τῆς πατάτας. Το σερβίρετε μὲ μπριζόλες, ἢ μὲ πουλὶ ψητά

ΔΙΑ ΤΑ ΠΙΑΝΑ ΣΑΣ

Πόσα πιάνα ὡραῖα, καλλίφωνα, περιπίπτουν σχεδὸν εἰς ἀχρηστίαν, διότι ἡ φωνή των καταστρέφεται καὶ ὁ ἰατρὸς ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ τὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ὡραίαν τῶν μελωδιῶν γλυκύτητα δὲν εὑρίσκεται.

Ὁ ἰατρὸς αὐτὸς ὁ ἄγνωστος διὰ τοὺς πολλούς, ὁ μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδος του εἶναι ὁ ἰταλὸς de Carli, ὁ ἔχων τὸ κατάστημά του παρὰ τὴν πλατεῖαν Κουμουνδούρου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κραναῶν.

Πιάνα κατεστραμμένα ἐντελῶς ἀνέκτησαν τὴν ἀρχικήν των ὡραίαν φωνὴν διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῶν φθαρέντων πετσιῶν καὶ φλανελῶν καὶ τῆς γενικῆς ἐπισκευῆς-των τὴν ὁποίαν ἐκτελεῖ ὁ de Carli δι' ὑλικῶν, τὰ ὁποῖα φέρει ἐξ Εὐρώπης Αἱ τιμαί του εἶναι ἀρκετὰ λογικαὶ, νομίζομεν δὲ ὅτι παρέχωμεν ἐκδούλευσιν εἰς τὰς ἀναγνωστρίας μας συνιστῶσαι τὸν ἀξιόλογον τεχνίτην, ὁ ὁποῖος καὶ κουρδίσματα πιάνων ἐκτελεῖ καὶ πᾶσαν ἄλλην σχετικὴν ἐργασίαν.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ θερμῶς αἱ κ. κ. συνδρομήτριαί μας, αἱ καθυστεροῦσαι τὰς συνδρομάς των μέχρι σήμερον νὰ σπεύσουν εἰς ἐξόφλησιν τῶν καθυστερουμένων. Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς τὰς κ. κ. ἀνταποκριτρίας καὶ ἀνταποκριτάς μας.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ

Συγγραφεύς : Καλλίρροη Ἀαρρέν

I. Ἡ Χειραφετημένη.—Εἶναι τὸ πρῶτον γυναικεῖον Ἑλληνικὸν μυθιστόρημα. Ἀνατέμνει τὴν γυναικείαν καρδίαν, καὶ δίδει πλήρη ἰδέαν τῶν πλεονεκτημάτων τῆς νέας ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς.
Τιμὴ ἑκάστου ἀντιτύπου 3 φρ.

II. Ἡ Μάγισσα.—Εἶναι συνέχεια τῆς Χειραφετημένης, ἂν καὶ ἀποτελῇ ἔργον αὐτοτελές. Ἡ ὑπόθεσις δραματικωτάτη ἐξελίσσεται εἰς Ἀθήνας ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, τῶν ὁποίων περιλαμβάνει πλήρη καὶ τελείαν περιγραφήν. Δίδει τὴν εἰκόνα μιᾶς κοινωνίας, διατελούσης εἰς μεταβατικὴν ἐποχὴν καὶ προδιαγράφει λαμπρὸν τὸ μέλλον τῶν λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνόησαν τὴν σπουδαιότητα τῆς γυναικός, ὡς ζωοποιοῦ καὶ ἀνακαινιστικοῦ στοιχείου τῆς ἀνθρωπότητις.

Καὶ ἡ Χειραφετημένη καὶ ἡ Μάγισσα εἰς τόμους ὑπερτετρακοσίων περίπου σελ. τιμᾶται ἕκαστον 3 δρ. διὰ τὰς Ἀθήνας, 3,50 διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ 3 φρ. χρ. διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Πᾶσα αἴτησις μετὰ τοῦ ἀντιτίμου ἀπευθύνεται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν».

Ὁδὸς Πανεπιστημίου. ἀρ. 27.

Παναθήναια : — Δεκαπενθήμερον εἰκονογραφημένον περιοδικόν.
Διευθυντὴς καὶ ἰδιοκτήτης : **Κίμων Μιχαηλίδης**
Τίμημα ἐγγραφῆς : Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος δρ. 25
» » ἓξ μῆνας » 13
Ἐξωτερικοῦ τὰ αὐτὰ ποσὰ εἰς χρυσόν.
Ἀθῆναι 18. Ὁδὸς Φιλελλήνων.

Ὁ Τσάμης ὁ μοναδικὸς πλέον ὑποδηματοποιὸς τῶν κυριῶν, εὐρωπαΐζων εἰς ὅλα, εἰσήγαγε καὶ ἐδῶ τὸ σύστημα τῆς ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα ἐκπτώσεως τῶν τιμῶν τῶν ὑποδημάτων του. Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ εἶναι σήμερον ἡ τοῦ νεωτερισμοῦ τούτου, καθ' ὃν μεγίστη συλλογὴ ὑποδημάτων ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων πωλεῖται μὲ ἔκπτωσιν 30%.

ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ

Κας Καρολίνας Κυριαζῆ Νικολαΐεβιτς

Ἐν Πειραιεῖ Διασταύρωσις Λεωφόρων Μουνυχίας καὶ Ἀθηνῶν

Οἰκία Μεταξᾶ

Τὸ ὡρολογοποιεῖον τοῦτο διευθύνεται παρὰ τῆς κ. Καρολίνας Κυριαζῆ Νικολαΐεβιτς, ἥτις ἀναλαμβάνει πᾶσαν ἐπιδιόρθωσιν ὡρολογίων, καὶ παρέχει ἐκ τοῦ ἐργοστασίου της ουργῆκαρτοιαν αικ τιμὰς πολὺ συγκαταβατικάς.

Τώρα καὶ πάλιν μὲ τὰ δῶρα καὶ τὰς ἑορτὰς τοῦ Νέου ἔτους τὸ κατάστημα Λάβδα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κολοκοτρώνη καὶ ἀπέναντι τῆς Βουλῆς μὲ τὰ ὡραῖα πλαίσια καὶ τὰ καλλιτεχνικὰ passe-partout καὶ τὰς ὡραίας κορνίζας διὰ φωτογραφίας καὶ μεγάλας εἰκόνας εἶναι καταφύγιον εὐεργετικόν, Τὴν φωτογραφίαν σας μέσα εἰς μίαν κορνίζαν τοῦ Λάβδα καὶ ἰδοὺ δῶρον πολύτιμον ὡραῖον καὶ εὐθηνόν.